

**Grønn omstillingsplan
for Oslo 2027-2031
av Oslo SV**

1 **En grønnere hverdag og et mer rettferdig Oslo**

2 Oslo skal være en grønn by med små forskjeller og sterke fellesskap. Vi skal kutte
3 utslipp, ta vare på naturen og gjøre hverdagen bedre for folk.

4 Den grønne omstillingen handler om mer enn klima alene. Den handler om hvordan
5 vi utvikler byen, hvordan vi kommer oss rundt, hvordan vi bruker ressursene våre og
6 hvordan vi skaper gode liv sammen. Omstillingen skal gjøre Oslo til en tryggere,
7 grønnere og mer rettferdig by.

8 Når vi kutter utslipp og gjør Oslo grønnere, får vi bedre nærmiljøer, renere luft,
9 tryggere skoleveier og flere møteplasser. Vi får en by med mer natur og
10 naturmangfold, mindre forurensning og større frihet til å leve gode liv.

11 Oslo skal være en by der naturen finnes nær der folk bor. En by der det er enkelt å
12 gå, sykle og reise kollektivt, og der barn og unge kan vokse opp i trygge og grønne
13 omgivelser. En by der innbyggerne har mer fritid og et grønnere arbeidsliv.

14 Oslo skal være en by der utslipp kuttes systematisk, ressursene blir brukt klokt og
15 det er enkelt å leve miljøvennlige liv uavhengig av lommebok.

16 Den grønne omstillingen må skapes i sterke fellesskap. Derfor vil Oslo SV styrke
17 lokaldemokratiet, gi Oslofolk mer innflytelse over nærmiljøene sine og sørge for at
18 omstillingen kommer hele byen til gode.

19 Dette er Oslo SVs plan for en grønnere og mer rettferdig framtid for Oslo.

Grønt utenfor dørstokken

Oslo SVs visjon:

- *Alle i Oslo skal ha tilgang til natur, grøntområder og gode uteområder nær der de bor*
- *Oslo skal utvikles slik at naturmangfoldet styrkes, ikke svekkes*
- *Oslofjorden skal bli friskere og være tilgjengelig for alle*

Hovedsatsinger innen natur:

- Utarbeide en helhetlig, arealpositiv naturplan for Oslo
- Kraftfulle tiltak for å redde Oslofjorden og gjennomføring av Fjordbyavtalen
- Åpne flere elve- og bekkeløp som går i rør under bakken

Natur skal være en del av hverdagen

Oslo skal være en by der naturen er en del av hverdagen. Oslofolk skal ha rikelig tilgang til parker, grøntområder, elver, fjord og nærnatur nær der de bor.

Oslo skal vokse på naturens premisser. Oslo SV vil bygge en tettere by samtidig som vi tar vare på marka, elver, fjorden og grøntområdene som gjør Oslo unik.

Når vi utvikler byen i allerede utbygde områder og rundt kollektivknutepunkter, reduserer vi presset på naturen og gjør det enklere å reise og leve miljøvennlig.

Oslo SV vil:

- Stanse bit-for-bit-nedbyggingen og prioritere fortetting i allerede utbygde naturområder
- Utarbeide en helhetlig arealpositiv naturplan for Oslo slik at mer ny natur kommer til enn nedbygges
- Verne Marka, Oslos elvedaler og annen viktig natur, og sørge for flere sammenhengende naturområder
- Restaurere og plante mer ny bynatur som Den grønne ringen i Hovinbyen
- Gjennomføre planvask for å fjerne utdaterte nedbyggingsplaner
- Etablere flere regnbed og naturbaserte løsninger som holder tilbake og tar opp overvann under flom og styrtregn
- Bevare Bredtvetskogen
- Styrke vernet av trær i byggesonen og sikre at større trær og treallér bevares
- Legge til rette for deltakende naturopplevelser for barn og voksne.

55 **En friskere Oslofjord vi kan bade, fiske og leve ved**

56 Oslofjorden er en av byens viktigste naturressurser og møteplasser. Samtidig er
57 fjorden under press fra forurensning, overfiske og tap av naturmangfold.

58 En friskere Oslofjord gir mer natur og naturmangfold, flere naturopplevelser og større
59 muligheter for aktiviteter og friluftsliv. Oslo SV vil restaurere og skape flere grønne
60 områder rundt Oslofjorden slik at enda flere kan få glede av den.

61

62 **Oslo SV vil:**

- 63 ● Sikre tilstrekkelig rensing av avløpsvann langs hele Oslofjorden.
- 64 ● Håndheve regelverket i strandsonen strengt, rydde opp i ulovlige inngrep og
- 65 sikre gjennomføring av den helhetlige tiltaksplanen for Oslofjorden
- 66 ● Bekjempe forurensning fra overgjødning, miljøgifter og gamle utslipp gjennom
- 67 strengere krav og oppryddingstiltak
- 68 ● Gjøre det tryggere å bruke fjorden gjennom bedre vannkvalitet
- 69 ● Sikre allmennheten større tilgang til fjorden og mest mulig sammenhengende
- 70 kyststi langs hele Oslos kystlinje
- 71 ● Gjøre Vippetangen til en møteplass for hele byen med park og sjøbad
- 72 ● Restaurere naturen på Hjortnes, Vippetangen, Sukkerbiten, Grønlikaia og
- 73 Kongshavn gjennom nye natur- og strandsoner
- 74 ● Flytte danskebåten og Kiel-ferja til Kongshavn med strenge krav til hensyn for
- 75 natur, naturverdier og sjøfugl
- 76 ● Beholde Sukkerbiten som et friområde for alle og etablere et offentlig
- 77 tilgjengelig helårs sjøbad
- 78 ● Etablere et opplevelses- og formidlingssenter som gir flere kunnskap om
- 79 livet i Oslofjorden
- 80 ● Redusere cruisetrafikken med mål om et cruisefritt Oslo
- 81 ● Innføre en kommunal cruiseavgift og besøksbidrag, og bruke inntektene til å
- 82 styrke natur, friluftsliv og tilstanden i Oslofjorden
- 83 ● Sikre landstrøm til alle cruiseskip innen 2030, miljødifferensiert kaivederlag og
- 84 arbeide for utslippsfri skipsfart til Oslo
- 85 ● Opprettholde et godt rutebåttilbud til øyene i Oslofjorden

Dyrke mangfoldet i naturen vår

Oslo skal være en by med rik og variert natur. Naturmangfold gjør økosystemene mer robuste og styrker naturens evne til å tåle klimaendringer.

Når vi gir plass til flere arter og naturtyper, skaper vi også rikere naturopplevelser og bedre nærmiljøer.

Oslo SV vil:

- Åpne flere elve- og bekkeløp som nå går i rør under bakken, som Torshovbekken, av hensyn til både naturmangfold og klimatilpasning og for å skape flere blågrønne korridorer gjennom byen
- Sikre mer rensing i Alnaelva og støtte sterkere vern av Lysakerelva og andre vassdrag i Oslo
- Innføre meldeplikt for all hogst i Oslo, forby flatehogst i kommunen, og sørge for at hogst på kommunens tomter utelukkende blir brukt for å øke naturmangfoldet
- Verne flere områder med gammelskog, naturskog, myr og sumpskog for å styrke naturmangfoldet og sikre karbonlagring
- Prioritere stedegne arter ved beplantning i parker, grøntområder og andre kommunale arealer, og bruke offentlige arealer til å styrke naturmangfoldet
- Legge til rette for opprettelsen av flere andelslandbruk, sikre pollinatorpassasjer for våre pollinerende insekter og mer deltagende byøkologisk matproduksjon

108 **En by det er lett å bevege seg i**

109 **Oslo SVs visjon:**

- 110 • *Det skal være enkelt, trygt og rimelig å bevege seg i Oslo på en måte som er*
- 111 *bra for både mennesker, klimaet og byen vår.*
- 112 • *Det skal være enkelt og effektivt å frakte varer og levere tjenester i Oslo,*
- 113 *samtidig som vi reduserer utslipp, støy og unødvendig trafikk.*

114

115 **Hovedsatsinger innen mobilitet og transport:**

- 116 • Innføre gratis kollektivtransport for barn og unge under 20 år
- 117 • Planlegge Oslo som en 10-minuttersby, der boliger, arbeidsplasser, tjenester
- 118 og fritidstilbud utvikles nær hverandre
- 119 • Flere bilfrie gater i nabolag og bydelssentrum

120 **10-minuttersbyen**

121 Oslo skal være en by bygget for mennesker, ikke biltrafikk. Flest mulig skal kunne nå

122 skole, barnehage, dagligvarebutikk, fritidstilbud, parker og kollektivtransport innen ti

123 minutter til fots eller på sykkel.

124 Når mer av det vi trenger i hverdagen finnes i nærheten av der vi bor, bruker vi

125 mindre tid på transport og får mer tid til familie, venner og fritidsaktiviteter. Samtidig

126 reduserer vi utslipp, støy og arealbruk.

127 Derfor vil Oslo SV utvikle Oslo som en 10-minuttersby, der det er enkelt å gå, sykle

128 og reise kollektivt, og der miljøvennlige reiser er det enkleste valget i hverdagen.

129 **Oslo SV vil:**

- 130 • Planlegge Oslo som en 10-minuttersby, der boliger, arbeidsplasser, tjenester
- 131 og fritidstilbud utvikles nær hverandre og i nærheten av et kollektivtilbud
- 132 • Prioritere tiltak for de gående som gjør det effektivt og attraktivt for alle å gå
- 133 • Bygge et sammenhengende og trygt sykkelnett mellom ytre by, lokale
- 134 knutepunkter og sentrum der syklistene så langt som mulig er fysisk adskilt fra
- 135 biltrafikken og gående
- 136 • Lage en sykkelparkeringsplan for Oslo
- 137 • Utvide bysykkelordningen til et reelt og attraktivt transporttilbud i hele Oslo
- 138 • Regulere elsparkesykler strengere
- 139 • Teste fleksible bygater som kan brukes ulikt gjennom døgnet, for eksempel til
- 140 varelevering om morgenen og byliv, lek og aktivitet senere på dagen
- 141 • Ta i bruk støyfotobokser

142 **Når du trenger å reise litt lenger**

143 Alle skal kunne delta i arbeidsliv, fritidsaktiviteter eller fellesskapet uten å måtte eie
144 egen bil. Et godt kollektivtilbud gir mennesker frihet og gjør hele byen mer
145 tilgjengelig.

146 Alle bydeler skal ha et moderne, rimelig og klimavennlig transportsystem som
147 fungerer gjennom hele dagen og er tilgjengelig for mennesker med ulike behov.
148 Kollektivtrafikken skal være et reelt alternativ også for dem som bor utenfor sentrum
149 eller skal reise på tvers av byen.

150 Byen skal legge bedre til rette for bildeling, samkjøring, bysykler og andre delte
151 transportløsninger.

152 **Oslo SV vil:**

- 153 • Innføre gratis kollektivtransport for barn og unge under 20 år
- 154 • Styrke Ruters reis-rabatt på enkeltbilletter betydelig der billetten må bli
155 billigere allerede fra reise nummer to
- 156 • Styrke kollektivtilbudet i rushtiden morgen og kveld på hverdager, der trikk og
157 t-bane har så hyppige avganger som mulig
- 158 • Bygge ut kollektivinfrastrukturen i hele byen, med flere T-baneavganger til ytre
159 by, trikk til Bjerke og videre mot Tonsenhagen/Linderud, T- eller bybane til
160 Lørenskog og Åhus, og bedre tverrgående kollektivforbindelser i Groruddalen
161 og Hovinbyen.
- 162 • Jobbe med å styrke kollektivtilbudet på tvers av byen og til og fra områder
163 som i dag har et dårlig kollektivtilbud
- 164 • Innføre universelt utformede mobilitetsknutepunkter i alle bydeler med
165 kollektivtransport, bildeling, sykkelparkering, lading og bysykler samlet på ett
166 sted
- 167 • Utrede mulige insentivordninger særlig rettet mot barnefamilier for å gjøre det
168 mer attraktivt å velge bildelingsordninger
- 169 • Ruste opp Rosabussordningen for eldre og overføre ansvaret tilbake til Oslo
170 kommune sentralt fra bydelene
- 171 • Videreføre miljødifferensierte takster i bomringen for å sikre fordel til elbil

172 **Mindre biltrafikk gir mer plass til folk**

173 Gater og plasser skal først og fremst være til for mennesker. Når biltrafikken tar
174 mindre plass, får vi mer rom til lek, møteplasser, grøntområder, byliv og aktiviteter i
175 nærmiljøet.

176 Derfor vil Oslo SV redusere biltrafikken og bruke byens arealer på en måte som
177 kommer flere til gode.

178 **Oslo SV vil**

- 179 • Etablere flere bilfrie gater i nabolag og bydelssentrum og sette restriksjoner
180 på gjennomkjøringstrafikk for å sikre at lek, grøntområder, møteplasser og
181 byliv prioriteres
- 182 • Innføre flere bilfrie skoleveier med mål om at det på sikt skal være bilfrie gater
183 rundt alle skoler
- 184 • Etablere «bilfrie» boligområder der beboerne får tilgang til delte biler, vanlige
185 sykler og lastesykler og svært god kollektivdekning
- 186 • Omprioritere plass fra privat biltrafikk til nærings- og kollektivtransport, sykling
187 og gange, blant annet gjennom flere gågater, sykkeltraseer og kollektivfelt
188 eller kollektivgater
- 189 • Lage en plan for nedskalering av motorveier innenfor Oslo kommunes grenser
- 190 • Være positiv til innføring av veipricing som erstatning for dagens
191 bompengesystem såfremt inntektene fremdeles tilfaller Oslo kommune
- 192 • Styrke bildeling gjennom flere reserverte parkeringsplasser, bedre
193 ladeinfrastruktur og fordeler for utslippsfrie delebiler
- 194 • Gjennomgå dagens parkeringsrestriksjoner, avgifter og parkeringsbøter og
195 øke trafikkgebyr ved gjentatte foretrekkelser for å sikre bedre utnyttelse av
196 kommunens parkeringsarealer
- 197 • Bruke bomringen aktivt for å redusere biltrafikken, med høyere takster i
198 rushtiden og miljødifferensierte takster
- 199 • Reservere Hammersborgtunnelen for kollektivtrafikk, næringstrafikk og
200 utrykning
- 201 • Sikre tilstrekkelige HC-parkeringsplasser i bilfrie områder

202 **Utslippsfri næringstransport**

203 Oslo skal være en by der det er enkelt å levere varer, utføre tjenester og drive
204 næringsvirksomhet.

205 Når flere går, sykler og reiser kollektivt, blir det mer plass på veiene til varetransport,
206 håndverkere, hjemmetjenester og andre som er avhengig av bilen i
207 arbeidshverdagen. Samtidig skal utslippene fra næringstransporten ned.

208 Derfor vil Oslo SV gjøre varetransporten smartere, mer effektiv og utslippsfri.

209 **Oslo SV vil:**

- 210 • Etablere lokale logistikkentre som gjør det enklere å bruke lastesykler og
211 mindre utslippsfrie kjøretøy til varelevering
- 212 • Innføre nullutslippssone for næringstransport innenfor Ring 2
- 213 • Stille krav om utslippsfri transport ved kommunale innkjøp og leveranser, og
214 samordne kommunens egne leveranser for å redusere antallet kjøretøy i byen

- 215 • Bygge ut ladeinfrastruktur tilpasset ulike typer næringstransport
- 216 • Sørge for at utslippsfrie bygge- og anleggsplasser også omfatter transport på
- 217 anleggsområdet
- 218 • Gi utslippsfrie varebiler fordeler som styrker overgangen til utslippsfri transport

219 **Barnas grønne Oslo**

220 **Oslo SVs visjon:**

- 221 • *Oslo skal bygges med barna i sentrum*
- 222 • *Alle barn skal ha artsrik natur i sitt nærmiljø*

223

224 **Hovedsatsinger for barnas grønne Oslo:**

- 225 • Alle barn skal ha en park eller et naturområde innen 10 minutters gange
- 226 • Innføre flere bilfrie skoleveier med mål om at det på sikt skal være bilfrie gater
- 227 rundt alle skolegårdene
- 228 • Alle skolegårder og barnehager skal bli rike på natur. Istedenfor plastdekker,
- 229 skal barna få mer natur, trær, vann og variert terreng innen 2035

230 **Nærhet til naturen**

231 Alle barn i Oslo skal ha tilgang til natur i nærheten av der de bor. Natur gir rom for
232 lek, aktivitet, læring og opplevelser og er en viktig del av en god oppvekst.

233 Når barn har lett tilgang til parker, skogsområder og grønne møteplasser, får de flere
234 muligheter til å utforske, være aktive og tilbringe tid sammen med andre. Derfor vil
235 Oslo SV sikre at naturen er en naturlig del av hverdagen for flere barn.

236 **Oslo SV vil:**

- 237 • Alle barn skal ha en park eller et naturområde innen 10 minutters gange
- 238 • Prioritere bevaring av eksisterende og opparbeidelse av nye grønne områder i
- 239 de delene av Oslo som har minst tilgang til natur
- 240 • Omgjøre grå arealer og parkeringsplasser til grønne lekeplasser
- 241 • Sikre flere bilfrie gater og nabolag
- 242 • Sikre utstyrsbibliotek med gratis utlån og sports- og fritidsutstyr i alle bydeler
- 243 • Sikre alle barn artsrik natur i sitt nærmiljø

244 **Barnas bevegelser i byen**

245 Barn skal kunne bevege seg trygt og selvstendig i Oslo. Det skal være enkelt å gå,
246 sykle og reise kollektivt til skole, fritidsaktiviteter og venner.

247 Når barn kan bevege seg trygt i byen, får de større frihet, mer selvstendighet og
248 sterkere tilhørighet til nærmiljøet sitt.

249 Oslo SV vil utvikle et Oslo der barn kan komme seg fram uten å være avhengige av
250 å bli kjørt av voksne.

251 **Oslo SV vil:**

- 252 • Sikre gratis kollektivtransport for barn og unge opp til 20 år

- 253 • Utarbeide en barnas by- og transportplan for Oslo
- 254 • Innføre flere bilfrie skoleveier med mål om at det på sikt skal være bilfrie gater
- 255 rundt alle skolegårdene
- 256 • Opparbeide og vedlikeholde snarveier rundt alle skoler
- 257 • Sette flere restriksjoner på gjennomkjøringstrafikk og etablere flere bilfrie
- 258 gater for å sikre at lek, grøntområder, møteplasser og byliv prioriteres
- 259 • Planlegge skoleveier, parker og grøntområder i sammenheng, slik at barn får
- 260 trygge, grønne og opplevelsesrike veier til skolen
- 261 • Etablere en ordning der borettslag og nabolag enkelt kan søke om å gjøre en
- 262 gate til lekegate

263 **Grønne skoler og barnehager**

264 Barn tilbringer store deler av hverdagen i skolen og barnehagen. Derfor skal de også

265 møte naturen der.

266 Grønne uteområder gir bedre trivsel, mer aktivitet og bedre læringsmiljø. Derfor vil

267 Oslo SV gjøre naturen til en større del av hverdagen gjennom grønnere uteområder

268 og mer bruk av naturen som læringsarena.

269 **Oslo SV vil:**

- 270 • Alle skolegårder og barnehager skal bli rike på natur. Istedenfor plastdekker,
- 271 skal barna få mer natur, trær, vann og variert terreng innen 2035
- 272 • Skolegården skal være åpen som nærmiljøpark etter skoletid
- 273 • Sørge for opplæring av lærere slik at de føler seg trygge på å ta med barna ut
- 274 i naturen
- 275 • Alle skoler og barnehager skal ha tilgang til et fast naturområde, med støtte til
- 276 lavvoer og annet nødvendig utstyr
- 277 • Utvikle ordninger for dyrking i skolen med løsninger for samdrift med
- 278 lokalmiljøet i helger og ferier.
- 279 • Styrke håndverksfagene med vekt på ombruk og reparasjon. Utstyr gjøres
- 280 tilgjengelig for nabolaget på kveldstid.

281 **Mer fritid og grønnere arbeidsliv**

282 **Oslo SVs visjon**

- 283 • *Ny teknologi og økt produktivitet skal gi Oslofolk mer fritid og bedre balanse*
284 *mellom arbeid og resten av livet.*
- 285 • *Den grønne omstillingen skal gjøre arbeidslivet både mer bærekraftig og*
286 *bedre å være en del av.*
- 287 • *Oslo kommune skal ta en lederposisjon i den grønne omstillingen av*
288 *arbeidslivet*

289 **Hovedsatsinger**

- 290 • Arbeide for å redusere arbeidstid med lønnskompensasjon for alle kommunalt
291 ansatte i Oslo kommune
- 292 • Gjennomføre pilotprosjekt med en ekstra ferieuke for ansatte med barn som
293 et konkret steg mot bedre balanse mellom arbeid og fritid

294 **Arbeidslivet skal bli bedre gjennom omstillingen**

295 Den grønne omstillingen handler ikke bare om klima og teknologi. Den handler også
296 om hvordan vi jobber og lever.

297 Når vi bruker ressursene smartere og tar i bruk ny teknologi, skal gevinstene komme
298 flere til gode. Omstillingen skal gi mer fritid, større frihet og gjøre det enklere å ta
299 klimavennlige valg i arbeidshverdagen.

300 Derfor vil Oslo SV bruke kommunen som arbeidsgiver og samfunnsutvikler til å vise
301 hvordan et grønnere arbeidsliv også kan bli et bedre arbeidsliv.

302 **Mer fritid i en grønnere økonomi**

303 Ny teknologi og økt produktivitet gjør det mulig å skape de samme verdiene med
304 mindre ressursbruk. Gevinstene av denne utviklingen skal ikke bare tilfalle eiere og
305 selskaper. De skal også komme vanlige folk til gode.

306 Når vi jobber smartere, skal vi også få mer tid til familie, venner, kultur, frivillighet og
307 fellesskap. Derfor vil Oslo SV bruke Oslo kommune til å gå foran i arbeidet for
308 kortere arbeidstid og bedre balanse mellom arbeid og fritid.

309 **Oslo SV vil:**

- 310 • Arbeide for å redusere arbeidstid med lønnskompensasjon for alle kommunalt
- 311 ansatte i Oslo kommune
- 312 • Gjennomføre pilotprosjekt med en ekstra ferieuke for ansatte med barn som
- 313 et konkret steg mot bedre balanse mellom arbeid og fritid

314 **Grønnere arbeidshverdag**

315 Arbeidshverdagen skal gjøre det enkelt å ta klimavennlige valg. Når arbeidsplassene
316 blir grønnere, kutter vi utslipp samtidig som vi skaper bedre arbeidsmiljø, bedre
317 helse og et bedre arbeidsliv i Oslo kommune.

318 **Oslo SV vil:**

- 319 • Sikre trygg sykkelparkering, garderober og dusj på kommunale arbeidsplasser
- 320 • Sørge for at kommunens tjenestereiser som hovedregel skjer med
- 321 kollektivtransport, sykkel eller gange
- 322 • Legge til rette for bildeling og andre utslippsfrie transportløsninger når ansatte
- 323 har behov for bil i arbeidstiden
- 324 • Innføre krav til kommunen om kutt i tjenestereiser med fly
- 325 • Sørge for at møbler, utstyr og inventar gjenbrukes mellom kommunale
- 326 virksomheter før nytt kjøpes inn
- 327 • Bruke kommunens byggeprosjekter til å utvikle markedet for utslippsfrie
- 328 løsninger, ombrukte materialer og klimavennlig transport

329 Et rikere hverdagsliv med verdier som varer

330 Oslo SVs visjon:

- 331 • *Det skal være enkelt å leve godt med et lavere forbruk av ressurser.*
- 332 • *Oslo skal være en by der ting varer lenger, deles av flere og brukes om igjen.*
- 333 • *Vi skal bruke mindre på sløsing og mer på fellesskap, kultur og gode*
- 334 *opplevelser.*

335

336 Hovedsatsinger innen forbruk:

- 337 • Reparasjonsbonus som dekker deler av kostnaden når innbyggere bruker
- 338 sertifiserte bedrifter for å reparere klær, møbler, sykler og elektronikk
- 339 • Bruke kommunens innkjøpsmakt til å kutte utslipp og gjøre Oslo til et marked
- 340 for grønne løsninger
- 341 • Bruke byrom og byutvikling for å skape mer fellesskap

342 Når vi trenger noe og mens vi bruker det

343 Det er ofte enklere å kjøpe nytt enn å reparere. Det vil Oslo SV gjøre noe med.

344 Når flere reparerer, deler og gjenbruker framfor å kjøpe nytt, bruker vi ressursene
345 bedre, kutter utslipp og skaper flere lokale arbeidsplasser. Derfor vil Oslo SV gjøre
346 det enklere å ta vare på tingene vi allerede har.

347 Oslo SV vil:

- 348 • Innføre en kommunal reparasjonsbonus som dekker deler av kostnaden når
- 349 innbyggere bruker sertifiserte bedrifter for å reparere klær, møbler, sykler og
- 350 elektronikk
- 351 • Etablere lokale ombrukshus med reparasjonsverksted, verktøyutlån,
- 352 bruktmarked og deling av utstyr
- 353 • At tilbud som tilgang på symaskiner og utlån av verktøy blir tilgjengelig på
- 354 flere av byens biblioteker
- 355 • Utvide ordninger for utstyrssentraler i bydelene med flere lokasjoner, lengre
- 356 åpningstider og flere typer utstyr
- 357 • Utvikle nye løsninger for mellomlagring av brukte byggematerialer fra private
- 358 husholdninger, for å gjøre gjenbruk og videresalg lettere
- 359 • Gjennomføre insentivordninger for etablering av verksteder for skomakere,
- 360 skreddere og andre håndverksbedrifter
- 361 • Sikre rimelige lokaler og gode rammevilkår for reparatører, bruktbutikker,
- 362 ombruksvirksomheter og andre sirkulære bedrifter
- 363 • Redusere mengden reklame og forby reklame mot grovt utslippsdrivende
- 364 varer og tjenester i det offentlige rom.

365 **Når vi ikke trenger det lenger**

366 Det som fortsatt kan brukes, skal ikke bli avfall. Mest mulig av det vi kvitter oss med
367 skal få nytt liv gjennom ombruk, reparasjon eller gjenvinning.

368 Når flere ressurser holdes i kretsløpet lenger, reduserer vi både avfallsmengder og
369 behovet for nye råvarer. Det er bra for klimaet, naturen og økonomi.

370 Derfor vil Oslo SV gjøre det enklere å gi ting videre, reparere dem eller få
371 materialene tilbake i kretsløpet.

372 **Oslo SV vil:**

- 373 • Gjøre det enklere å levere eller få hentet ting som fortsatt kan brukes, og
374 sørge for at flere brukbare gjenstander får et nytt liv gjennom ombrukstilbud
375 på gjenvinningsstasjonene
- 376 • At Oslo skal være en foregangskommune på urban mining. Dette innebærer å
377 styrke innsamlingssystemer og gjenvinningsanleggene for å sikre gjenvinning
378 og gjenbruk av verdifulle materialer fra elektronikk, batterier og
379 byggematerialer.
- 380 • Legge bedre til rette for tekstilgjenvinning, og sikre Oslos innbyggere god
381 informasjon om innlevering av brukbare og ødelagte tekstiler, sånn at minst
382 mulig havner i restavfallet
- 383 • At avfallsløsninger vurderes tidlig i nye byggeprosjekter, for å sikre gode
384 systemer for avfallshåndtering
- 385 • Lage ordninger for kildesortering på offentlige områder som gater, parker og
386 friluftsområder.

387 **Det vi spiser**

388 Maten vi spiser står for en betydelig del av klimafotavtrykket vårt.

389 Når vi reduserer matsvinn og spiser mer lokal og plantebasert mat, kan vi kutte
390 utslipp samtidig som vi tar vare på matjord, natur og ressurser.

391 Derfor vil Oslo SV gjøre det lettere å velge mat som er bra både for folk og for
392 miljøet.

393 **Oslo SV vil:**

- 394 • Innføre gratis skolemat i Osloskolen som følger kostrådene og bidrar til å
395 styrke norsk matproduksjon
- 396 • Gjøre det enklere for folk å kjøpe mat direkte fra lokale produsenter og få
397 tilgang til mer kortreist mat
- 398 • Legge til rette for urbant landbruk over hele byen
- 399 • Stille krav til at offentlige kantiner og serveringssteder alltid skal tilby
400 plantebaserte alternativer

- 401 • Stille krav til offentlige kantiner og serveringssteder om å halvere matsvinnet i
402 løpet av bystyreperioden
- 403 • At kommunen skal kjøpe og servere mat i tråd med kostrådene som bidrar til
404 å styrke norsk matproduksjon.

405 **Kommunen som bevisst innkjøper**

406 Oslo kommune kjøper varer og tjenester for store beløp hvert år. Denne
407 innkjøpsmakten skal brukes aktivt til å kutte utslipp, ta bedre vare på ressursene og
408 utvikle et mer bærekraftig arbeidsliv.

409 Når kommunen stiller tydelige krav til klima, kvalitet og levetid, bidrar vi til at flere
410 bedrifter utvikler varer og tjenester som varer lenger og gir lavere utslipp.

411 Oslo skal bruke sin størrelse til å drive omstillingen framover, ikke vente på at
412 markedet gjør jobben alene.

413 **Oslo SV vil:**

- 414 • At kommunen skal bruke klimaregnskap og klimabudsjett som styringsverktøy
415 i anskaffelsesprosesser
- 416 • Stille krav om nullutslipp og høye klimastandarder i kommunale kontrakter
- 417 • At kommunen skal bruke anerkjente klima- og miljømerker og/eller
418 sertifiseringer til å effektivt og forutsigbart stille miljø- og klimakrav i innkjøp og
419 byggeprosjekter
- 420 • Legge større vekt på produktenes levetid, reparerbarhet, energibruk og
421 samlede klimaavtrykk i kommunens innkjøp
- 422 • Bruke kommunens byggeprosjekter til å utvikle markedet for utslippsfrie
423 løsninger, ombrukte materialer og klimavennlig transport
- 424 • Stille krav til at alle byggeplasser i kommunen skal være nullutslipp
- 425 • Kreve at ombruk, reparasjon og vedlikehold prioriteres før kommunen kjøper
426 nye materialer, nytt inventar eller river eksisterende bygg.

427 **Mer fellesskap, mer livskvalitet**

428 Oslo skal vise en annen vei i en tid der mange kjenner på tidsklemme, økende
429 forskjeller, ensomhet og et press om å forbruke mer.

430 Oslo skal være en by der fellesskap er en naturlig del av hverdagen. Levende
431 nabolag, åpne møteplasser og gode fellesarenaer gjør byen mer inkluderende og
432 styrker folks livskvalitet.

433 Når flere møtes i nærmiljøet, blir byen tryggere, mer levende og bedre å bo i.

434 **Oslo SV vil:**

- 435 • Trekke på erfaringer fra byer som Paris og Barcelona som har omgjort
436 bilgater til kulturgater med enten midlertidige eller permanente kulturtilbud

- 437 • Legge til rette for sterke nabolag blant annet ved å styrke møteplasser i alle
- 438 bydeler, som nærmiljøhus, bibliotek, parker og bydelshus
- 439 • Gjøre det lettere å starte inkluderende måltidsfellesskap som kombinerer
- 440 sosial møteplass med mindre matsvinn
- 441 • Gjøre det billigere å leie gaterom til ikke-kommersielle, åpne arrangementer
- 442 • At Oslos offentlige rom skal være gratis
- 443 • Innføre mål om at det skal være minst et bilfritt område med uteservering,
- 444 kultur og lokal handel i hver bydel, i tillegg til benker og sitteplasser som alle
- 445 kan bruke
- 446 • Gjøre byen mer tilgjengelig ved å etablere flere offentlige toaletter

447 **Nullutslippsbyen**

448 **Oslo SVs visjon:**

- 449 • *Oslo skal, så raskt som mulig, bli en by som fjerner mer klimagasser fra*
450 *atmosfæren enn det vi tilfører.*
- 451 • *Oslo skal ha et robust energisystem som sikrer alle innbyggerne utslippsfri og*
452 *tilstrekkelig energi, også i krisetider.*
- 453 • *Utslippskutt, energieffektivisering, energiproduksjon og negative utslipp skal*
454 *sees i sammenheng gjennom helhetlig byplanlegging.*

456 **Hovedsatsinger innen nullutslippsbyen:**

- 457 • Kutte utslippene raskt gjennom elektrifisering, energieffektivisering og
458 smartere byutvikling
- 459 • Bygge et energisystem som bruker mindre energi og produserer mer ren
460 energi lokalt
- 461 • Gjøre Oslo ledende på løsninger som både kutter og fjerner klimagassutslipp

462 **Bruke energien smartere**

463 Oslo skal ha et energisystem som er robust, klimavennlig og rustet for framtiden.

464 Når vi bruker energien mer effektivt og produserer mer lokalt, reduserer vi utslippene
465 og gjør byen mindre sårbar for energikriser og nye behov.

466 Derfor vil Oslo SV se energibruk, energiproduksjon og beredskap i sammenheng når
467 byen utvikles.

468 **Oslo SV vil:**

- 469 • Ta i bruk virkemidlene som Klimaetaten har identifisert at kan bidra til
470 utslippskutt
- 471 • Videreføre og videreutvikle klimabudsjettet som styringsverktøy for å nå
472 klimamålene
- 473 • Utarbeide en helhetlig energiberedskapsplan for Oslo
- 474 • Gjøre Oslo til Norges ledende by for lokal energiproduksjon gjennom
475 solenergi på tak og fasader, med særlig vekt på borettslag, sameier og
476 offentlige bygg
- 477 • Sørge for helhetlig byplanlegging der energibruk, solceller, fjernvarme og
478 sesonglagring av varme sees i sammenheng
- 479 • Innføre krav om energieffektivisering i bygg sammen med oppsøkende
480 energirådgivning, og sørge for at alle som søker offentlig hjelp for
481 energieffektivisering, kan få all informasjon og støtte på et sted
- 482 • Stille ufravikelige krav til at datasentere må bidra med spillvarme og
483 fleksibilitet i energisystemet
- 484 • Måle de importerte utslippene i Oslo med mål om å redusere dem

485 **Transport uten utslipp**

486 Transport står fortsatt for en stor del av klimagassutslippene i Oslo. Samtidig er det
487 her mange av de største og mest synlige utslippskuttene kan gjennomføres.

488 Når flere reiser utslippsfritt og fossile kjøretøy fases ut, får vi både lavere utslipp,
489 renere luft og mindre støy. Derfor vil Oslo SV fortsette arbeidet med å elektrifisere
490 transporten og gjøre det enklere å velge utslippsfrie løsninger.

491 **Oslo SV vil:**

- 492 ● At all personbiltrafikk på Oslos veier skal være utslippsfri innen 2030
- 493 ● At alle varebiler i Oslo og all tungtransport er fossilfri innen 2030
- 494 ● Stille krav til nullutslipp for hele transporten for alle kommunens innkjøp, også
495 for langtransporten
- 496 ● Sørge for at kravene til utslippsfrie bygg- og anleggsplasser for alle
497 byggeprosjekter i Oslo også omfatter transporten inne på anleggsplassen
- 498 ● Etablere om lag 700 kommunale gateladingsplasser hvert år frem til 2031 for
499 lading av elektriske personbiler, delebiler og varebiler.
- 500 ● Fase ut den fossile bilparken i Oslo ved hjelp av blant annet nullutslippssoner
501 og miljødifferensierte takster i bomringen.
- 502 ● Gi elektriske varebiler tilgang til kollektivfeltet, bevare bompengefritak og
503 innføre nullutslippssoner for næringstransporten.
- 504 ● Redusere utslippene fra bygg- og anleggsvirksomhet ved bruk av fossilfrie
505 anleggsmaskiner og krav til bygningsmaterialer, inkludert økt gjenbruk.

506 **Fjerne klimagasser fra atmosfæren**

507 Å kutte utslipp er det viktigste klimatiltaket. Samtidig viser forskningen at verden
508 også må fjerne klimagasser fra atmosfæren for å nå klimamålene.

509 Oslo skal gå foran i utviklingen av slike løsninger. Karbonfangst på Klemetsrud
510 avfallsanlegg er et viktig eksempel, men også naturen kan spille en rolle gjennom
511 tiltak som binder mer karbon i jord og vegetasjon.

512 Negative utslipp skal aldri brukes som en unnskyldning for å fortsette med fossile
513 utslipp. De skal komme i tillegg til utslippskuttene, ikke i stedet for dem.

514 Derfor vil Oslo SV kombinere sterke utslippskutt med en målrettet satsing på
515 løsninger som trekker klimagasser ut av atmosfæren.

516 **Oslo SV vil:**

- 517 ● Styrke arbeidet med økosystem-baserte løsninger for binding av karbon fra
518 atmosfæren
- 519 ● At negative utslipp aldri skal brukes til å veie opp for fossile utslipp, men
520 komme i tillegg

- 521 • Utarbeide en handlingsplan for hvordan målet om negative utslipp skal
- 522 gjennomføres
- 523 • Fornye avfallsforbrenningsanlegget på Haraldrud med karbonfangst

524 **En inkluderende og rettferdig omstilling av Oslo**

525 **Oslo SVs visjon:**

- 526 • *Gi mer makt og innflytelse over Oslo til Oslofolk*
- 527 • *Styrke barn og unges påvirkning på byen og egne nabolag*
- 528 • *Utvikle nye måter Oslofolk kan medvirke utviklingen av byen vår*

529 **Hovedsatsinger innen inkluderende og rettferdig omstilling:**

- 530 • Mer makt til bydelene og lokaldemokratiet
- 531 • Styrke kommunens og private aktørers arbeid med medvirkning av barn og
- 532 unge i saker som angår dem særlig
- 533 • Etablere et bylivsborgerråd for Oslo som får i oppdrag frem mot høsten 2028
- 534 å lage anbefalinger for hvordan det rødgrønne byrådets satsing på bilfritt byliv
- 535 kan utvides til flere deler av byen

536 **Beslutninger nærmere folk**

537 Oslo er en mangfoldig by med ulike utfordringer og behov i ulike deler av byen. Det
538 som fungerer ett sted, fungerer ikke nødvendigvis et annet. De som kjenner
539 nærmiljøene best, er de som bor der.

540 Oslo SV mener den grønne omstillingen blir bedre når lokalkunnskap, lokale
541 erfaringer og prioriteringer får større betydning. Derfor vil vi flytte mer innflytelse
542 nærmere innbyggerne og styrke lokaldemokratiets rolle i byutviklingen.

543 **Oslo SV vil:**

- 544 • Sikre at oppgaver og ansvar som overføres til bydelene gjennom
- 545 bydelsreformen følges av tilstrekkelige ressurser, fagkompetanse og reell
- 546 politisk innflytelse
- 547 • Gi bydelsutvalgene rett til behandling av sentrale klima-, miljø- og
- 548 byutviklingssaker som påvirker egen bydel på et tidlig tidspunkt for å sikre
- 549 innflytelse
- 550 • Kreve at byrådet og kommuneadministrasjonen skriftlig redegjør for hvordan
- 551 innspill fra berørte bydelsutvalg er vurdert når større saker behandles
- 552 • Gjøre planprosesser mer åpne og tilgjengelige, slik at innbyggere og
- 553 organisasjoner får flere reelle muligheter for medvirkning
- 554 • Styrke særlig bydelenes mulighet til å verne elvedaler og andre sårbare
- 555 områder i bydelene

556 **Barn og unge får forme nærområdene sine**

557 Oslo skal være verdens beste by å vokse opp i. Barn og unge opplever byen på
558 andre måter enn voksne og ser ofte behov og muligheter som ellers blir oversett.
559 Derfor skal de bli spurt, hørt og tatt på alvor når nærmiljøene deres utvikles.

560 Oslo SV vil bygge en by som formes sammen med barn og unge, ikke bare for dem.
561 Oslo skal være barnas by. Når flere stemmer blir hørt, får vi bedre nærmiljøer og
562 bedre løsninger for hele byen.

563 **Oslo SV vil:**

- 564 • At barn og unge alltid skal involveres aktivt og tidlig i prosessen når skoler
565 skal bygges eller fornyes
- 566 • Styrke skolen som demokratisk arena der barn og unge får kunnskap om
567 hvordan de kan påvirke sitt eget nabolag og blir kjent med ordninger som
568 Barnas representant i plansaker, lokale ungdomsråd og Sentralt Ungdomsråd
- 569 • Legge til rette for at verktøy som Barnetråkk systematisk tas i bruk av private
570 utbyggere og i mindre prosjekter
- 571 • Sikre at kommunen har nok ressurser og kompetanse til å prioritere tidlig,
572 reell og representativ medvirkning av barn og unge i konkrete både
573 kommunale og private utviklingsprosjekter
- 574 • At kommunen etablerer en ressursbank med verktøy for og gode eksempler
575 på hvordan barn og unge kan påvirke eget nabolag som enkelt kan tas i bruk i
576 Osloskolen og av utbyggere

577 **Innbyggerne skal være med og forme byen**

578 Den grønne omstillingen vil påvirke hverdagen til folk i hele Oslo. Oslo SV vil gi
579 Oslos innbyggere mer innflytelse over og eierskap til den viktige omstillingen.

580 **Oslo SV vil:**

- 581 • Etablere et bylivsborgerråd for Oslo, bestående av et tilfeldig valgt
582 representativt utvalg mennesker fra hele byen, som får i oppdrag å lage
583 anbefalinger for hvordan det rødgrønne byråds satsing på bilfritt byliv kan
584 utvides til flere deler av byen, inkludert hva biltrafikken skal erstattes av.
585 Rådet skal levere sin endelige anbefaling til bystyret høsten 2028. Rådet skal
586 få veiledning fra en ekspertgruppe, og kompenseres for tapt arbeidstid.
- 587 • Gi innbyggerne mulighet til å delta i valg mellom konkrete alternativer når
588 store gater, parkeringsplasser eller grå arealer skal omformes
- 589 • Flytte mer av kommunens medvirkningsarbeid ut til biblioteker,
590 kollektivknutepunkter, skoler, seniorsentre og lokale møteplasser der
591 innbyggerne er.